

รายวิชาสังคมศึกษา

รหัสวิชา สด๕๑๐๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

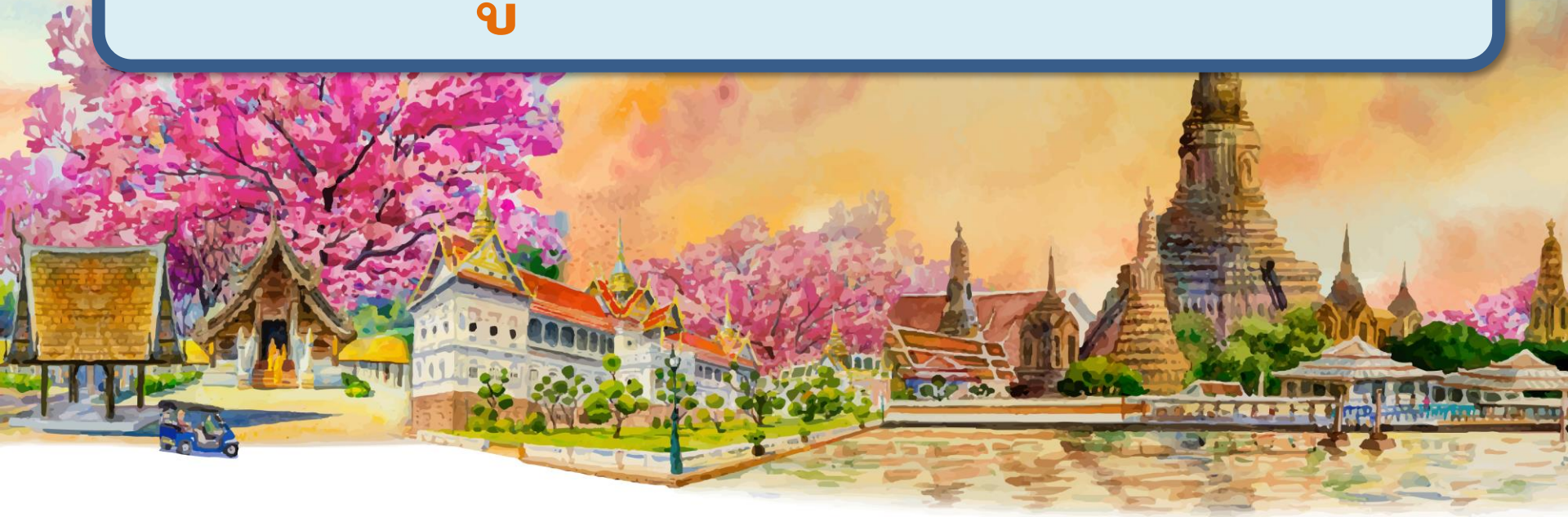
เรื่อง เรียนรู้ธรรมชาติดิภาคกลาง

ครูผู้สอน ครูนจรักษ์ สุขเจริญ

ครูสุกฤณา นกเทียน

เรียนรู้ธรรมชาติดิภาคกลาง

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. สามารถอธิบายลักษณะของภูมิลักษณะกับภูมิสังคมของภาคกลาง
๒. วิเคราะห์ลักษณะของภูมิลักษณะที่มีผลต่อภูมิสังคมของภาคกลาง
๓. เห็นคุณค่าและความสำคัญของการศึกษาภูมิลักษณะกับภูมิสังคมของภาคกลาง

<https://www.checkinchill.com/>

คำถามชวนคิด

จากภาพ

นักเรียนคิดว่าเป็นสถานที่สำคัญของภาคใด

คำตอบ ภาคกลาง

คำถามชวนคิด

นักเรียนรู้จักสถานที่สำคัญหรือสถานที่
ท่องเที่ยวของภาคกลางที่ใดบ้าง

คำตอบ

เกาะเกร็ด บึงบอระเพ็ด
อุทยานแห่งชาติแม่วังก์

อุทยานแห่งชาติแม่วงก์

MAE WONG NATIONAL PARK
THAILAND

อุทยานแห่งชาติ

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

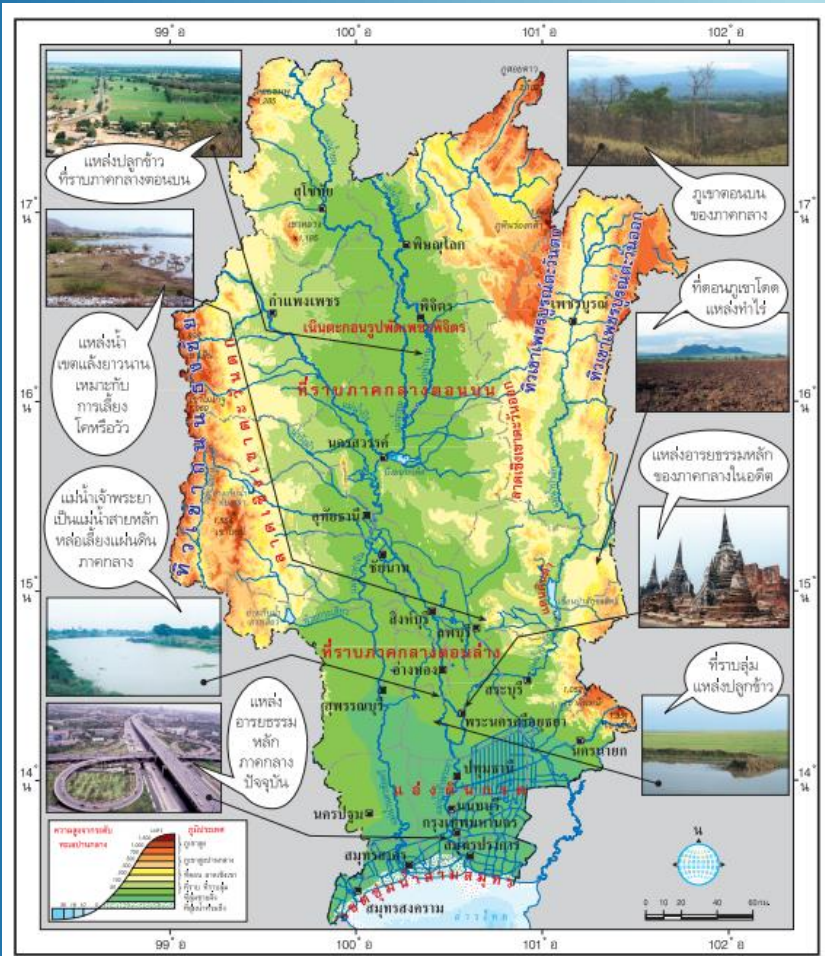
ภาคกลาง

ภาคกลาง ของประเทศไทย
 ประกอบไปด้วย ๒๑ จังหวัด ได้แก่
 กำแพงเพชร ชัยนาท นครนายก
 นครปฐม นครสวรรค์ นนทบุรี
 ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา พิจิตร
 พิษณุโลก เพชรบูรณ์ ลพบุรี
 สมุทรปราการ สมุทรสงคราม
 สมุทรสาคร สระบุรี สิงห์บุรี สุโขทัย
 สุพรรณบุรี อ่างทองและอุทัยธานี

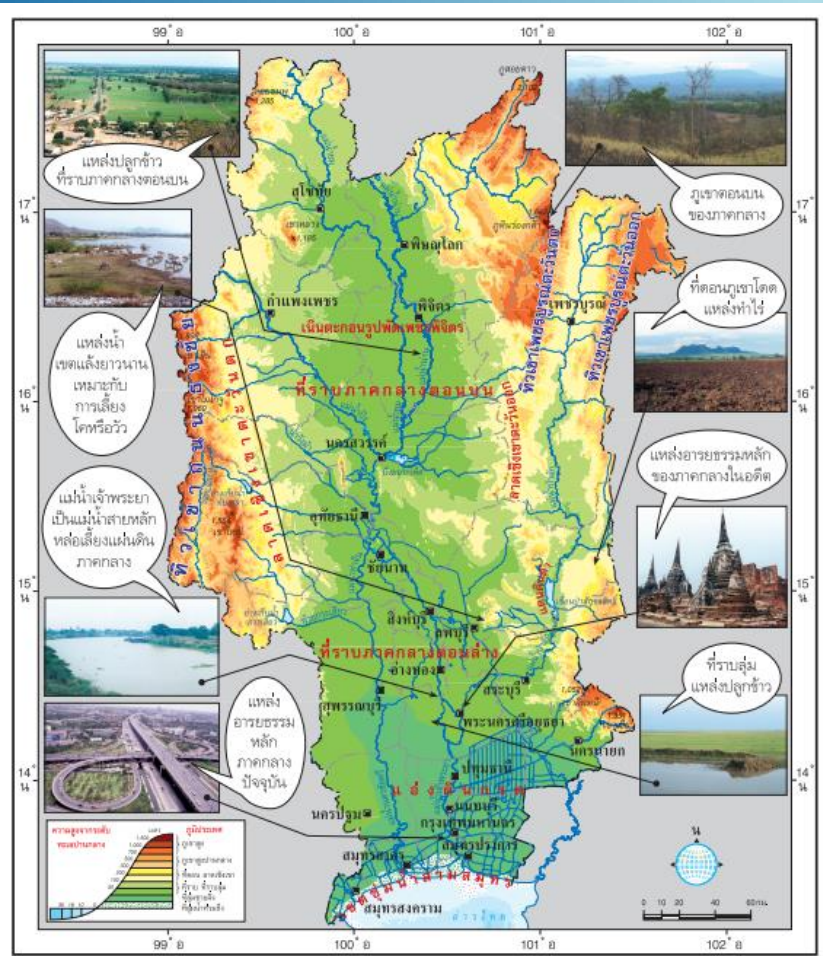

ภูมิทัศน์ของภาคกลาง

๑. ภูมิประเทศ

ภูมิประเทศของภาคกลางโดยรวมเป็นแอ่งที่ราบระดับต่ำกว่าภูมิภาคอื่น ๆ จึงเป็นที่รวมของแม่น้ำสายสำคัญของประเทศ มีตะกอนที่แม่น้ำพัดพามา ทำให้เป็นแอ่งที่ราบที่อุดมสมบูรณ์

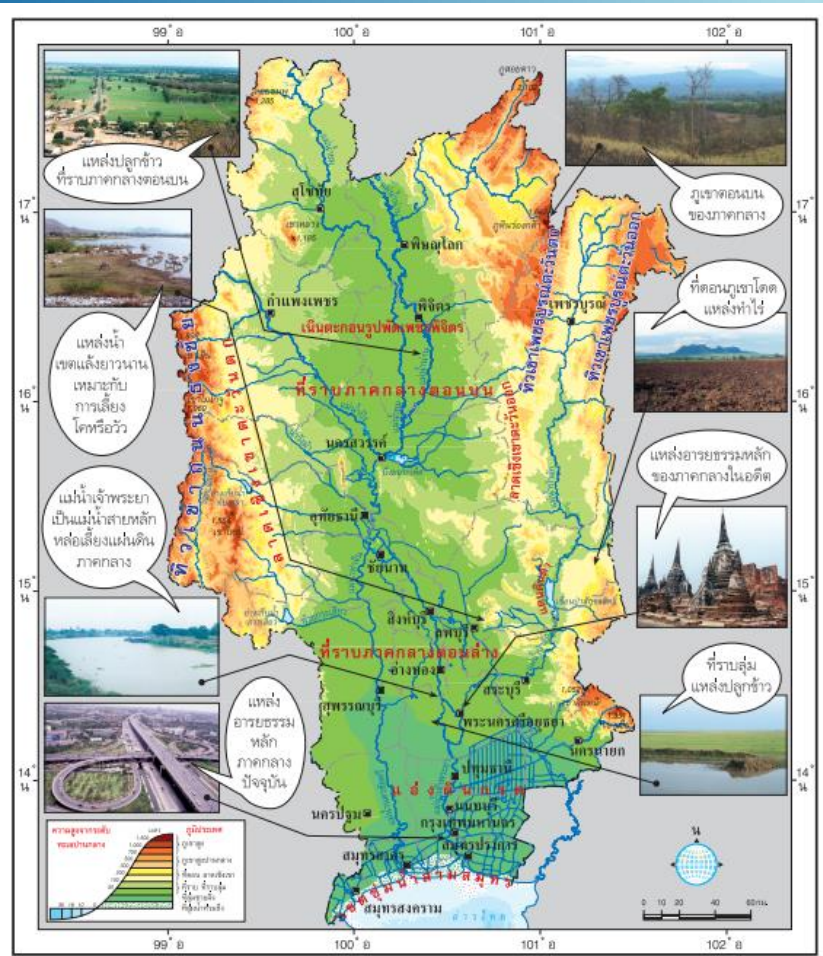
๑.๑ ทิวเขา

วางตัวอยู่ตามขอบของที่ราบตอนบน
โดยมีทิวเขาเพชรบูรณ์อยู่ทางตะวันออก
ทิวเขาเพชรบูรณ์ตะวันตก

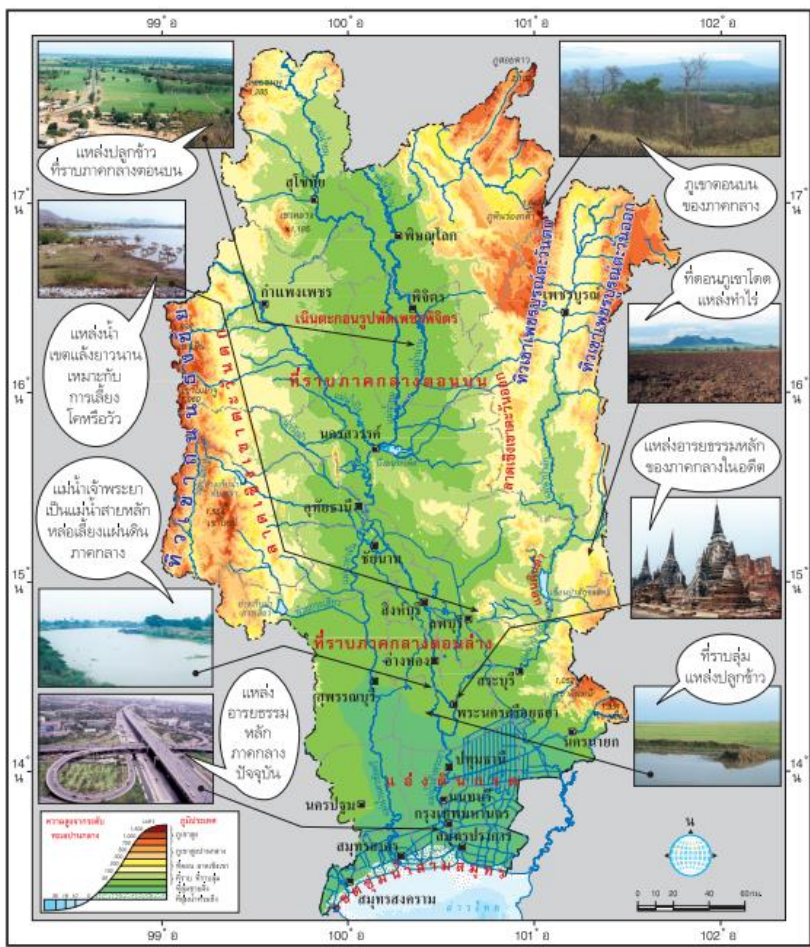
ทิวเขาถนนธงชัยอยู่ทางตะวันตก

มีแอ่งที่ราบอยู่ตอนกลางในเขตจังหวัด
กำแพงเพชร สุโขทัย พิษณุโลก พิจิตร
พื้นที่บริเวณนี้เรียกว่า

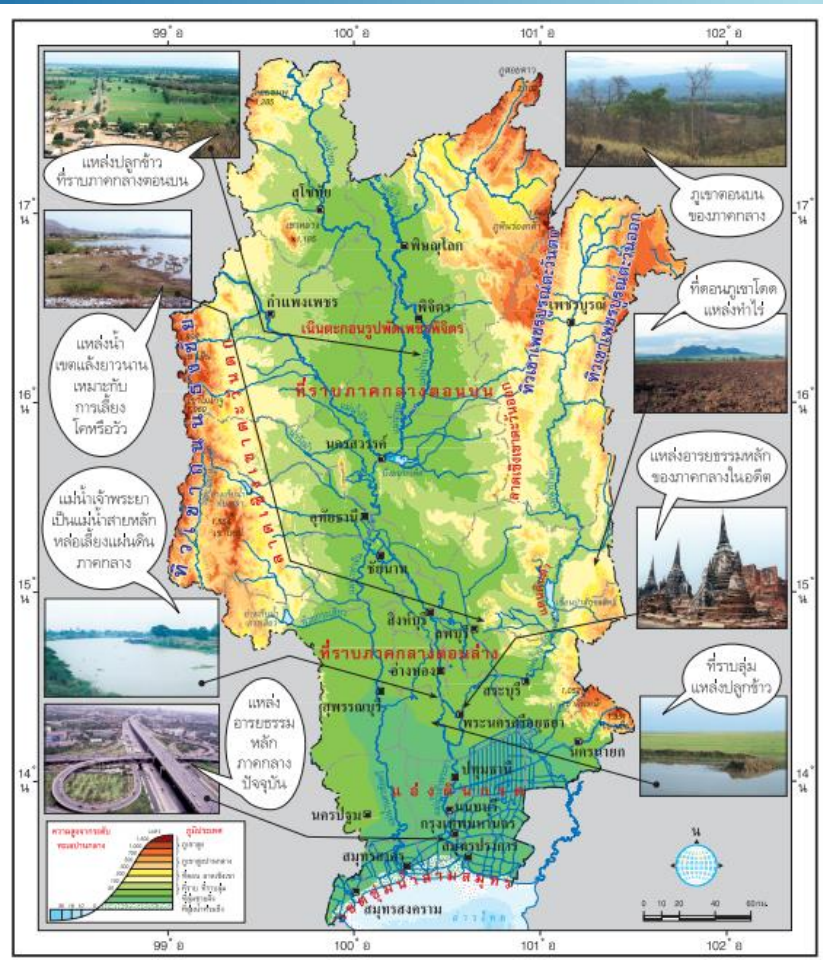
“ที่ราบภาคกลางตอนบน”

มีเป็นลักษณะที่สูงอยู่ระหว่างที่ราบ
ภาคกลางตอนบนและที่ราบ
ภาคกลางตอนล่าง มี**เขาโดด**
ซึ่งเป็นภูเขาขนาดเล็ก
มีความสูงไม่มากเป็นภูเขาลูกเดียว
หรืออาจเป็นกลุ่มภูเขาบนที่ดอน
หรือที่ราบ เช่น

ภูเขาขนาดเล็กในเขตจังหวัด
นครสวรรค์ ลพบุรี สระบุรี
ชัยนาท อุทัยธานี

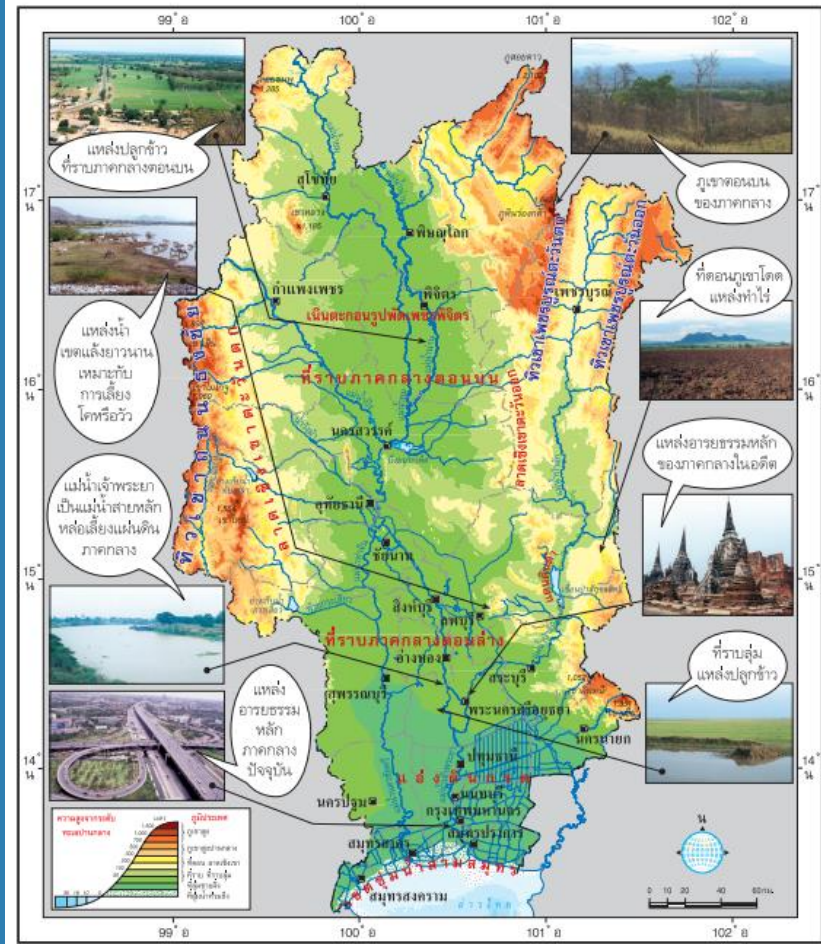
๑.๓ ที่ราบและที่ลุ่ม

ตอนล่างของภาคกลางเป็นที่ราบ
๒ ผังลำน้ำ และเป็นที่ลุ่มปากน้ำ
ตั้งแต่จังหวัดสิงห์บุรี ชัยนาท
ลงมาถึงบริเวณปากน้ำสามสมุทร
คือ

สมุทรปราการ

สมุทรสาคร

สมุทรสงคราม

๒. ภูมิอากาศ

โดยทั่วไปแต่ละพื้นที่จะมีอากาศ
แตกต่างกัน มีทั้งอากาศร้อนชื้น
มีฝนตกปานกลาง - ฝนตกมาก

๓. ทรัพยากรธรรมชาติ

แร่ ภาคกลางเป็นแหล่งสะสม
ตะกอนทะเลและตะกอนแม่น้ำ
ดังนั้น ใต้พื้นดินจึงมีแร่ตะกอน เช่น
แร่ยิปซัม ที่จังหวัดพิจิตร ซึ่งนำมาใช้
ในอุตสาหกรรมปูนซีเมนต์

<http://www.thaiheritage.net/nation/geography/geo2.htm>

แถบจังหวัดสระบุรี ลพบุรี
นครสวรรค์ เป็นแหล่ง**หินปูน**
อยู่ที่ราบเชิงเขา

ในพื้นที่ราบภาคกลางตอนบน บริเวณ
จังหวัดกำแพงเพชร สุโขทัย พิษณุโลก
และพิจิตร เป็นแหล่งน้ำมันดิบบนบก
ที่ใหญ่ที่สุดของประเทศไทย

https://m.facebook.com/groups/552685801527878?bac=MTU3NDYwNDU0NzoyMzY0NDUxMjM3MDE3OTgzOjIzNjQ0NTEyMzcwMjc5ODMsMCwzOjIwOkt3PT0%3D&multi_permaLinks

ดิน เนื่องจากภูมิประเทศ
ส่วนใหญ่เป็นที่ราบซึ่งเป็นที่ต่ำ
และแอ่งล้อมรอบด้วยที่สูง
ทั้ง ๓ ด้าน

https://www.egat.co.th/egattoday/egattoday/index.php?option=com_k2&view=item&id=9072:20193110-egat11

การไหลของน้ำจึงนำตะกอนและ
แร่มาสะสมในที่ราบ ทำให้ดินมี
ความอุดมสมบูรณ์ สามารถทำนา
ทำสวนได้ ตลอดทั้งปี

https://www.egat.co.th/egattoday/egattoday/index.php?option=com_k2&view=item&id=9072:20193110-egat11

พื้นที่ภาคกลางตอนล่างสะสม
ตะกอนน้ำทะเล มีสารที่ทำให้ดิน
เป็นกรด ดังนั้น ดินบางส่วนของ
จังหวัดปทุมธานี นครนายก
และฉะเชิงเทรา

https://www.egat.co.th/egattoday/egattoday/index.php?option=com_k2&view=item&id=9072:20193110-egat11

จึงเป็นแอ่งดินกรดหรือดินเปรี้ยว
ซึ่งเกษตรกรในพื้นที่ดังกล่าวจะใช้
ปูนขาวและดินมาร์ลแก้ความเป็น
กรดในดิน

แหล่งน้ำ ภาคกลางเป็น
ภูมิภาคที่มีแม่น้ำลำคลองไหล
ผ่านมารวมกันหลายสาย
จึงเป็นภูมิภาคที่มีความอุดม
สมบูรณ์ที่สุดของประเทศ

<https://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B9%81%E0%B8%A1%E0%B9%88%E0%B8%99%E0%B9%89%E0%B8%B3%E0%B9%80%E0%B8%88%E0%B9%89%E0%B8%B2%E0%B8%9E%E0%B8%A3%E0%B8%B0%E0%B8%A2%E0%B8%B2>

มีแม่น้ำสายสำคัญของภาคกลาง
ได้แก่ แม่น้ำเจ้าพระยา
แม่น้ำป่าสัก แม่น้ำท่าจีน
แม่น้ำนครนายก

นอกจากนี้ ยังมีเขื่อนและอ่าง
เก็บน้ำที่สำคัญ เช่น
เขื่อนขุนด่านปราการชล

<https://www.pptvhd36.com/news/%E0%B8%9B%E0%B8%A3%E0%B8%B0%E0%B9%80%E0%B8%94%E0%B9%87%E0%B8%99%E0%B8%A3%E0%B9%89%E0%B8%AD%E0%B8%99/87354>

เขื่อนกระเสียว จังหวัดสุพรรณบุรี

เขื่อนปากสักชลสิทธิ์ จังหวัดลพบุรี

เขื่อนพระราม ๖ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๔. พืชพรรณธรรมชาติและสัตว์ป่า
พืชพรรณธรรมชาติ เช่น
ป่าเบญจพรรณ ป่าชายเลน
สัตว์ป่า เช่น เลื้อปลา แมวดาว
หมูป่า เก้ง ชะมด นิ่ม

มีอุทยานแห่งชาติและเขตรักษาพันธุ์

สัตว์ป่า เช่น

อุทยานแห่งชาติ ภูหินร่องกล้า

อุทยานแห่งชาติ น้ำหนาว

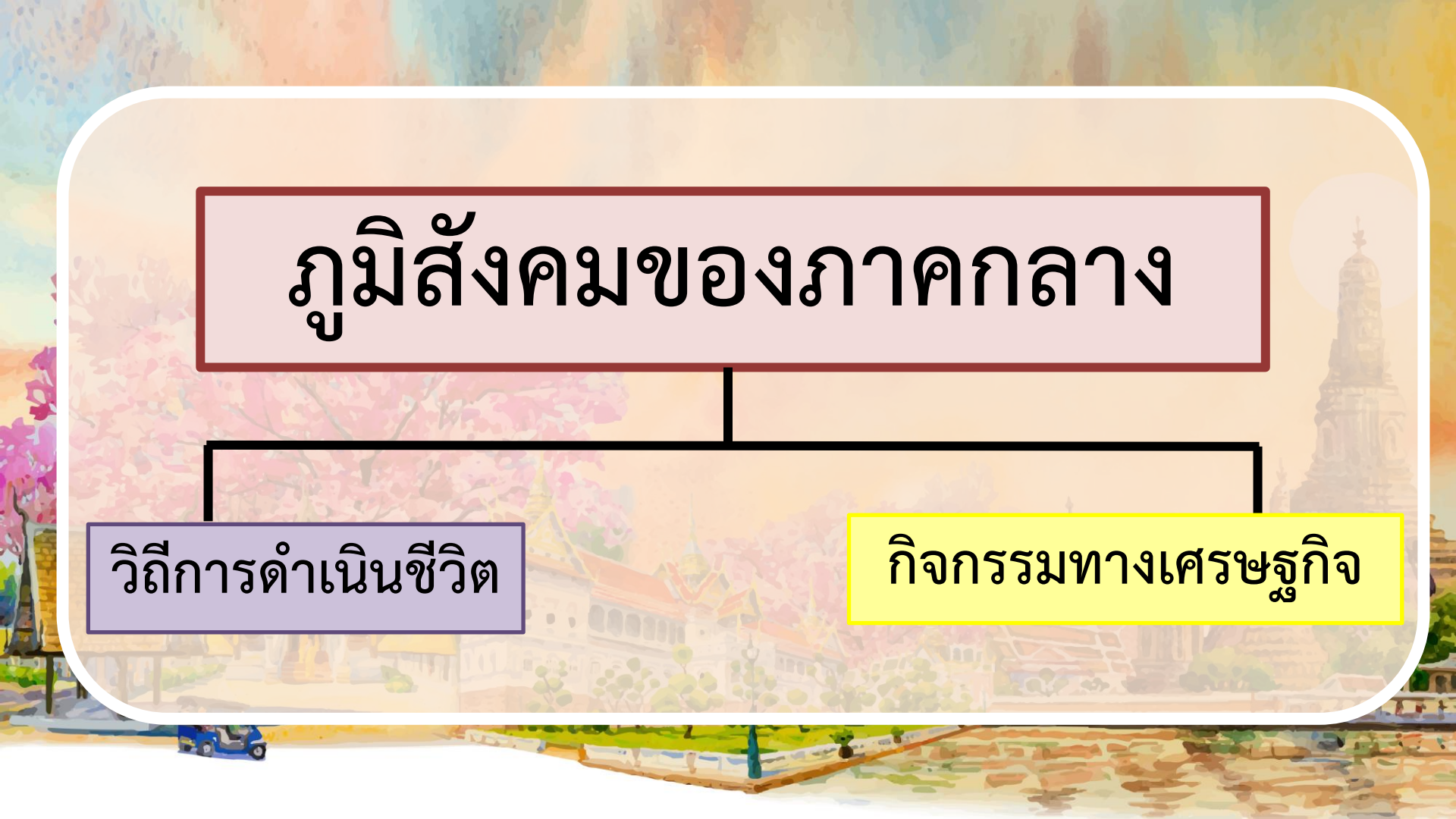
อุทยานแห่งชาติ น้ำตกเจ็ดสาวน้อย

<https://travel.kapook.com/view154324.html>

ภูมิสังคมของภาคกลาง

ภูมิสังคมของภาคกลาง


```
graph TD; A[ภูมิสังคมของภาคกลาง] --> B[วิถีการดำเนินชีวิต]; A --> C[กิจกรรมทางเศรษฐกิจ]
```

วิถีการดำเนินชีวิต

กิจกรรมทางเศรษฐกิจ

วิถีการดำเนินชีวิต

ภาคกลาง เป็นภูมิภาคที่มีความอุดมสมบูรณ์
พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบซึ่งเอื้อต่อการทำเกษตรกรรม
วิถีชีวิตของประชากรส่วนใหญ่ทำการเกษตร
แบบชาวนา ชาวนา สวน ส่วนพื้นที่ราบ ปลือกพื้นที่ไร
และวิถีชาวประมง

กิจกรรมทางเศรษฐกิจ

```
graph TD; A[กิจกรรมทางเศรษฐกิจ] --> B[เกษตรกรรม]; A --> C[อุตสาหกรรม]; A --> D[การค้าและบริการ];
```

เกษตรกรรม

อุตสาหกรรม

การค้าและบริการ

เกษตรกรรม

กิจกรรมทางเศรษฐกิจที่สำคัญอย่างหนึ่งของ
ประชากรในภาคกลาง คือ การเพาะปลูก การเลี้ยง
สัตว์ การประมง เนื่องจากภาคกลางมีลักษณะ
กว้างขวาง มีแม่น้ำหลายสาย และมีดินอุดมสมบูรณ์
ต่อการเพาะปลูก เช่น

เกษตรกรรม

พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ

ข้าว

อ้อย

ข้าวโพด

มันสำปะหลัง

โคนม

โคเนื้อ

https://www.technologychaoban.com/livestock-technology/article_100300 <https://siamrath.co.th/n/98251>

สุกร

เป็ด

ไก่

http://www.sjffarm.com/TH/news/types_of_pigs.html <https://www.palangkaset.com/%E0%B8> <http://www.unioncastap.co.th/%>

<https://westbaylodge.com/%E0%B8%9A%E0%B8%A3%E0%B8%B4%E0%B8%>

อุตสาหกรรม

อุตสาหกรรมในภาคกลาง
เช่น อุตสาหกรรมซีเมนต์และโรงงาน
เซรามิก อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์
อุตสาหกรรมอาหารกระป๋อง

การค้าและบริการ

<https://www.bangkokbiznews.com/news/911591>

ภาคกลาง เป็นศูนย์กลางของ
กิจกรรมทางเศรษฐกิจในด้านต่าง ๆ เช่น
เป็นศูนย์กลางการติดต่อค้าขายที่สำคัญ
ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ มี
ท่าเรือกรุงเทพและสนามบินสุวรรณภูมิ
เป็นแหล่งติดต่อและแหล่งขนส่งสินค้า

โดยมีตลาดค้าส่ง เช่น
ตลาดไท จังหวัดปทุมธานี
ตลาดมหาชัย จังหวัดสมุทรสาคร

<https://thailandtourismdirectory.go.th/th/attraction/3950>

อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา

อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย-ศรีสัชนาลัย
จังหวัดสุโขทัย

ลานหินปุ่ม ลานหินแตก อุทยานแห่งชาติ
ภูหินร่องกล้า จังหวัดเพชรบูรณ์

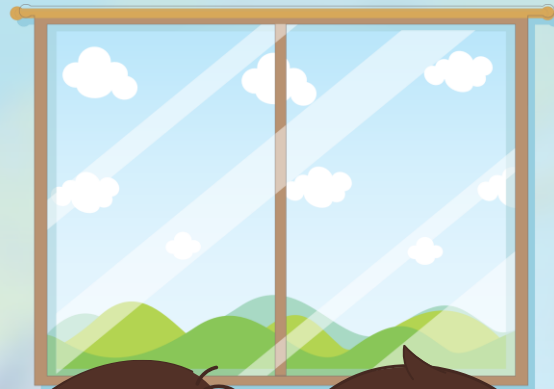
เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ จังหวัดลพบุรี สร้างขึ้น
เพื่อแก้ปัญหาน้ำท่วมบริเวณลุ่มแม่น้ำป่าสัก
และแก้ปัญหาขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง

บึงบอระเพ็ด จังหวัดนครศรีธรรมราช
เป็นทะเลสาบน้ำจืดที่ใหญ่ที่สุดในประเทศ
เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำและนกหลายชนิด

ชั้นปฏิบัติ

คำชี้แจง : ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ ๒
เรื่อง เรียนรู้ธรรมชาติภาคกลาง

คำชี้แจง

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

ให้นักเรียนทำใบงานที่ ๒
เรื่อง เรียนรู้ธรรมชาติ
ภาคกลาง

คำชี้แจงครูปลายทาง

๑. ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ ๒
เรื่อง เรียนรู้ธรรมชาติภาคกลาง
๒. ครูเดินดูและให้ความช่วยเหลือตาม
ความเหมาะสม

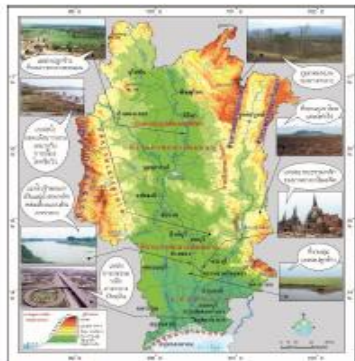
ใบงานที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้ธรรมชาติภาคกลาง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง มรดกธรรมชาติ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้ธรรมชาติภาคกลาง

รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง : นักเรียนสังเกตแผนที่ที่นำมาแสดง แล้วร่วมกันสนทนา โดยใช้คำถาม ดังนี้
(ตอนที่ ๑)

- แผนที่ดังกล่าวคือแผนที่อะไร

- ภูมิลักษณะทางกายภาพของภาคกลาง มีลักษณะอย่างไร

ใบงานที่ ๒

คำชี้แจง : นักเรียนวิเคราะห์เกี่ยวกับวิถีการดำเนินชีวิตของประชากรในภาค
กลางแล้วสรุปความรู้

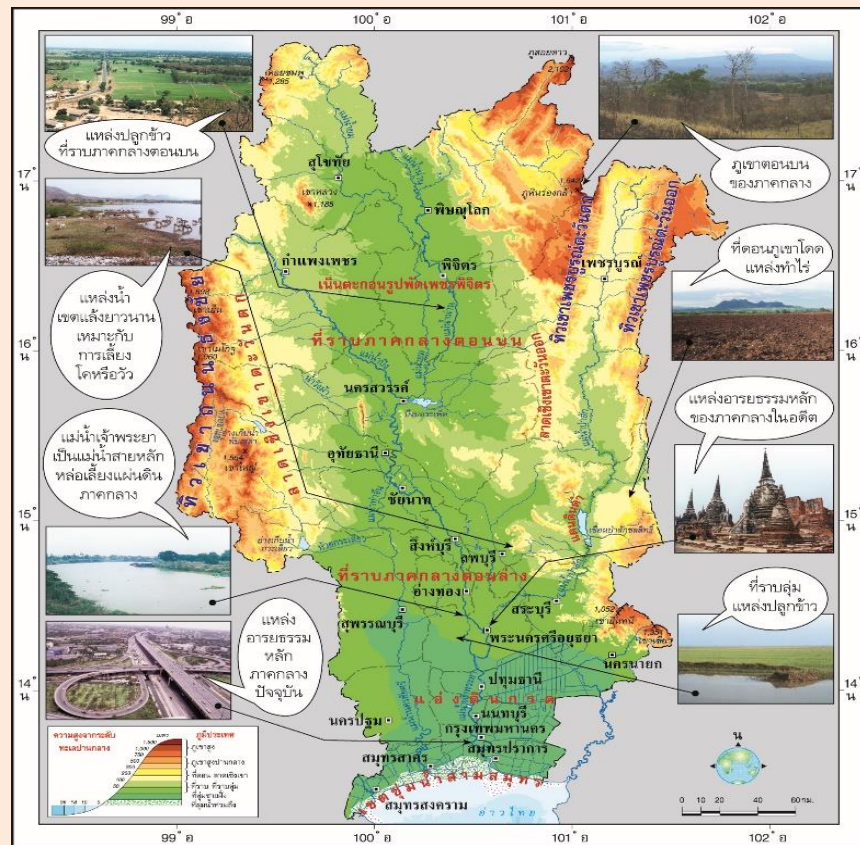
(ตอนที่ ๒)

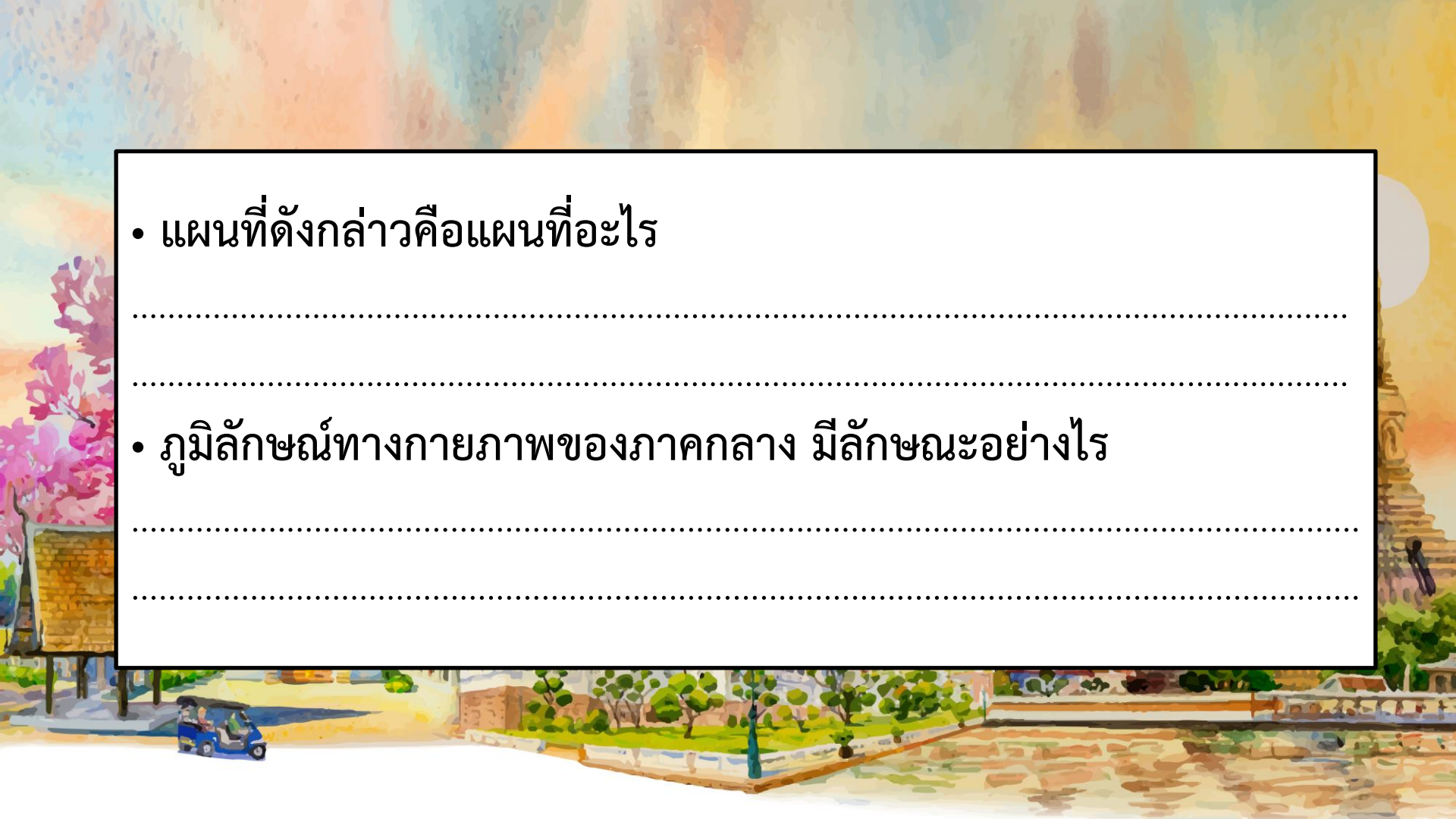
๑. เศรษฐกิจที่สำคัญด้านต่างๆ ของภาคกลาง

ตอบ

ใบงานที่ ๒

- แผนที่ดังกล่าวคือแผนที่อะไร

- ภูมิลักษณะทางกายภาพของภาคกลาง มีลักษณะอย่างไร

๑. เศรษฐกิจที่สำคัญด้านต่าง ๆ ของภาคกลาง

ตอบ

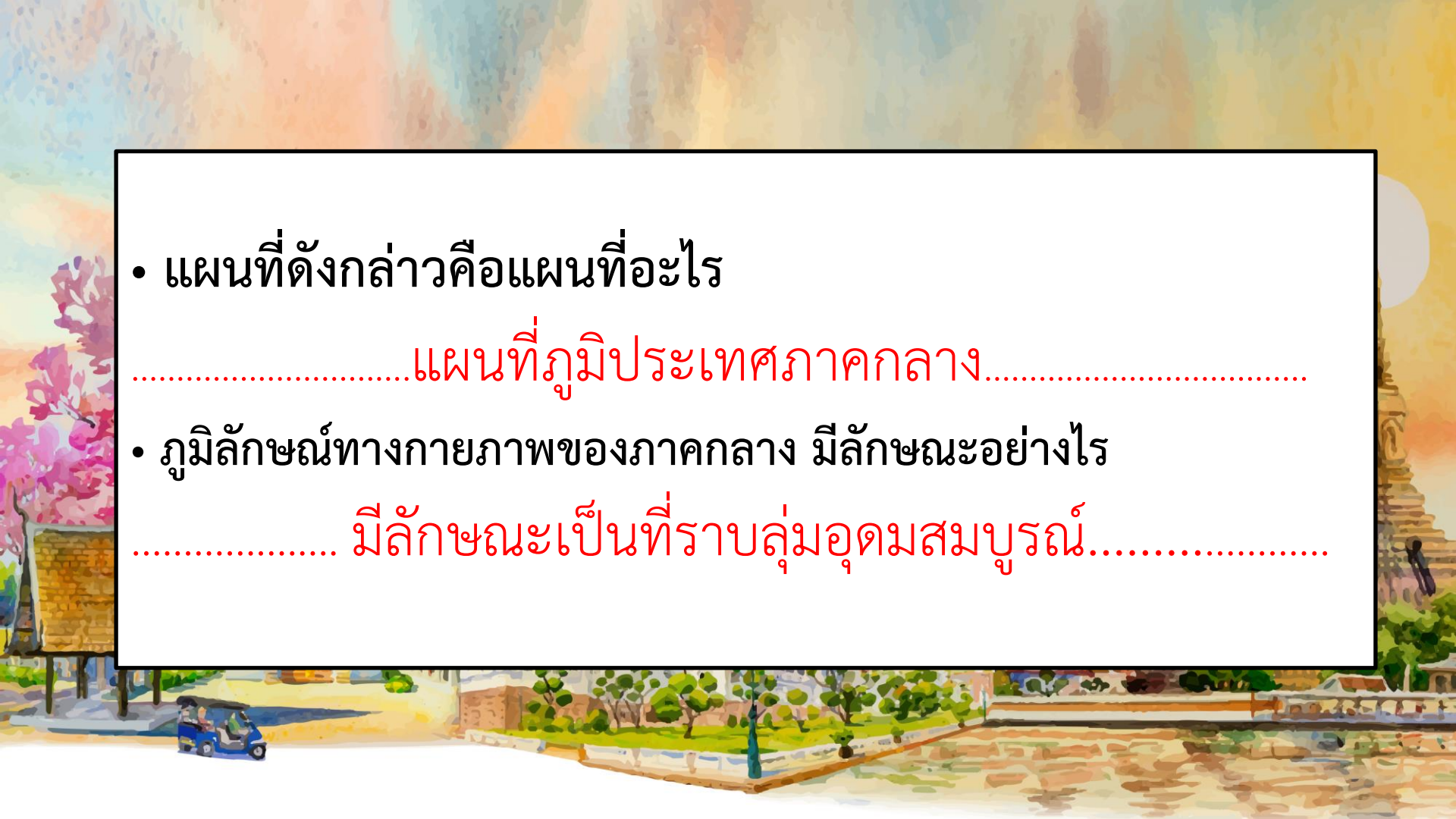
.....

.....

.....

.....

• แผนที่ดังกล่าวคือแผนที่อะไร

.....แผนที่ภูมิประเทศภาคกลาง.....

• ภูมิลักษณะทางกายภาพของภาคกลาง มีลักษณะอย่างไร

.....มีลักษณะเป็นที่ราบลุ่มอุดมสมบูรณ์.....

๑. เศรษฐกิจที่สำคัญด้านต่าง ๆ ของภาคกลาง

ตอบ ๑) เกษตรกรรม การเพาะปลูก การเลี้ยงสัตว์ การประมง

๒) อุตสาหกรรม อุตสาหกรรมซีเมนต์และโรงงานเซรามิก

เพราะมีหินปูนเขตภูเขา

๓) การค้าและบริการเป็นศูนย์กลางของกิจกรรมทางเศรษฐกิจในด้านต่าง ๆ

สรุปบทเรียน

ภาคกลางของประเทศไทย มีลักษณะทาง
ภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มอันอุดมสมบูรณ์
มีแม่น้ำหลายสายไหลผ่าน เหมาะสมแก่การเพาะปลูก
และเลี้ยงสัตว์ อีกทั้งยังมีการประกอบอุตสาหกรรม
ประเภทต่าง ๆ และเป็นศูนย์กลางการค้าขาย
แลกเปลี่ยนสินค้าและบริการในทุกระดับ

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง เรียนรู้ธรรมชาติภาคตะวันออก

สิ่งที่ต้องเตรียม

ใบงานที่ ๓

เรื่อง เรียนรู้ธรรมชาติภาคตะวันออก

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

